

Les 6. Huiswerktekst 1. Oud Rechterlijk Archief Culemborg, inv.nr. 98*Civiele procesdossiers 1510-1552*

1. Aen mijne genadige vrou vrou Elysabeth
2. van Culenborch gravinne van Hoichstrate
3. vrowe van Culenborch van Borssele etc.

4. Verthoent ende geeft oijtmoedelick the kennen uwer genadige
5. goet willige ende onderdanige borger ende onderzaet Sebastiaen
6. die Goeijer. Alzoe ick seer verleijt ende bedrogen ben van mijn
7. thegen partie die mij mit allen argelisten ende mit hoeren valsschen
8. woerden bedrogen hebben ende daer duer tot deser arruer
9. ende dwalinge gecomen bint ende oeck raet gesocht heb aen
10. oude scepenen ende oeck aen meer borgeren ende genen raet
11. en heb connen vijnden tot minen vordel dan al tot mijnen onvordel
12. ende moegelijck dat se mij niet en hebben willen rajden
13. duer haet of gunste die se tot mij ofte mijn weder parthie gedraghen
14. moegen hebben, dus en heb ick genen raet gehadt, soe als daer
15. nijemant ter werlt en leeft die bewisen can dat ick oyt verstant
16. ghehadt heb vanden rechten of vanden erfpacht brief als
17. ick nu doe ende oec niemants ter werlt bewijsen can dat ick
18. enijge overgift gedaen heb dan da se mij altijd mitten scriften
19. ende mit allen argelisten bedrogen hebbe, alzoe ick genen raet
20. tot mijnen vordel heb connen vijnden ende door mijn simpel
21. verstant verleijt ende bedrogen bin als men oick wel merken
22. can soe als oeck desen erfpacht brief gelegen heft inden
23. gerechte tot een kennis van mij ende op mij hout ende op
24. niemans anders als mijn heren van den gerechte wel weten
25. ende wel geweten hebben als dat daer geen scriften en sijn
26. noch connen en moegen die bundigher connen ghe zijn dan
27. den erfpacht brief ende ick doer mijn onnoselheijt ende doer bedroch
28. van mijn teghen partie veronrecht bin so behoert me mijn
29. weder om te setten inden erfpacht soe na Godt ende na alle

woorden

oijtmoedelick	= onderdanig
verleijt	= misleid
argelist	= kwade trouw
overgift	= overhandiging, iemand iets geven, afstand doen van
arruer	= vergissing, dwaling
hout	= houden = vasthouden, bewaren
bundiger	= overtuigender

betekenis

De indiener van dit verzoekschrift, Sebastiaan de Goeijer, is de erfpacht van een stuk land ontnomen. Hij betoogt dat men hem misleid heeft en dat zijn tegenpartij misbruik heeft gemaakt van zijn onwetendheid.

Hij verzoekt aan Elisabeth, vrouw van Culemborg, om de erfpacht over het land weer terug te krijgen.

Les 6. Huiswerktekst 2. Oud Archief Culemborg, inv.nr. 1019. (1)*Schuldbekentenis 1577*

1. copie
2. Wij borgermeesteren, scepenen ende raedt der stadt Culenborch onderscreven
3. bekennen gesamentlick ende elcx bijsonder ontfangen te hebben van Dirck
4. Lambertsszoon Croll, de somme van hondert vijf ende twijntich gulden tot
5. XX stivers ijder gulden, ende dat omme mede te employeren tot den uuijtkoop
6. der twee feendelen Walse soldaten hier binnen Culenborch in garnisoen
7. leggende, gelovende vanden voirnoemde stadswegen gesamentlick ende
8. elcx een voer all den opgemelten Dirck Lambertsszoon de voirschreven C XXV gulden
9. wederomme te restitueren ende te betaelen binnen eenre maent tijts naest-
10. comende sonder langer vertreck. Daer toe alle der voirschreven stadts goederen
11. ende oick onse selfs goederen verbijndende ende bij desen verobligerende sonder
12. alle argelist, des in oirconde hebben wij elcx onsen naeme ende
13. gewoentlicke hantschriften hier onder gescreven. Inden jare ons heeren
14. duisent V c (honderd) soeven ende t soeventich, den eersten januarij, ende was
15. onderteijckent, T Hueze(?), Librecht Meerhoudts, Hubert van Baden
16. ende Willem Henricszoon van Roien, Willem Janszoon, Glimmer van
17. Rijswijck ende Herman Gerijtszoon

woorden

employeren = gebruiken
 uitkoop = afkoop
 feendelen = vaandels, (regimenten onder een vaandel?)
 walse soldaten = Waalse soldaten
 garnisoen = in stad of vesting geleverde legerafdeling
 verobligerende = verplicht
 sonder argelist = zonder kwade trouw

betekenis

Dit is een schuldbekentenis. Het stadsbestuur van Culemborg bekent ontvangen te hebben 125 gulden van Dicrk Lambertszoon Croll, en dit geld zou worden gebruikt om de troepen Waalse soldaten uit te kopen die in Culemborg in garnisoen lagen.

Ze beloven het geld terug te betalen binnen een maand, zonder uitstel. De stadsgoederen dienden als onderpand voor deze geldlening.